

Москва – Када је половином 2008. године јединствен енергетски систем Русије подељен на делове и приватизован, било је великих отпора. Скептици су тврдили да приватни власници неће бринути о интересима државе и да расцепкани систем неће моћи координирано да функционише. Претенденти на делове система, тврдили су супротно. И данас, мање од две године после приватизације, председник руске владе Владимир Путин, морао је оштро да подсети нове власнике да су током реформи преузели обавезе да заједно са државом, уложе милијарде рубаља у развој система.

Из буџета је у повећање оснивачког капитала компанија насталих цепкањем јединственог система, уложено 450 милијарди рубаља (око 15 милијарди долара) које су нови власници морали, такође, да уложе у модернизацију... Али они нису урадили ни то – дошла је економска криза, пала је потрошња, па је у развој предузећа уложено само 270 милијарди, 66 милијарди је отишло на „спекулативне” активе који немају везе са енергетиком, а 120 милијарди је још на рачунима.

Подсетивши олигархе – Владимира Потањина, Александра Прохорова, Виктора Векселберга и Александра Лебедева, да су то државне паре и да су намењене развоју енергетике, Путин је рекао је економска криза на измаку а да је потрошња струје на нивоу који је био пре кризе, па више нема никаквих оправдања за нерад. Држава је на њихову иницијативу, због кризе, пристала да коригује неке планове, али чак ни ти кориговани планови се не извршавају. Одлагања више неће бити.

„Позивајући се на кризу и на одсуство потражње, прво моле да им се одложе рокови на четири до пет година, а кад им се предложи да саграде станицу тамо где је потрошња гарантована, где су држави неопходни енергетски објекти, на пример у Сочију, они се просто крију у жбуње”, рекао је премијер Русије.

Осим Лукојла, сви остали приватни инвеститори су се разбежали. Какав је то рад? Да ли је то цивилизовано тржиште и одговорност бизниса, запитао се он.

У овом тренутку, каже Путин, у оквиру договора о инвестицијама, требало би да се гради око сто енергетских блокова, „па ипак, само се на 38 стварно ради, још на 14 су почели тек припремни радови, а на осталих 45 ни трага од било какве иницијативе”.

Држава се надала да ће се власници понашати одговорно, али одговорни су били смо малобројни.

Путин се посебно обратио Прохорову и Потањину који су, како се видело на ТВ снимку, нервозно стезали оловке и правили неодређене покрете рукама.

„На пример ТГК-4 нема чак ни у плану да ради. Тамо је главни акционар господин Прохоров, он се одлично осећа на економском плану, како се говори у неким круговима, „окешио се” (као што је познато, Прохоров је најмање пострадао у кризи јер је само мало пре него што је почела своје фирме продао), има пара, иде по разним кабинетима, недавно је долазио и код мене, ми смо у одличним односима, тражи човек примену својим средствима. Друга компанија – ОГК-3, главни акционар је господин Потањин. Купио је компанију за 81,7 милијарди рубаља, а као допунску емисију добио је 81,7 милијарди рубаља – тако је испало да је цабе добио огромну имовину”, рекао је Путин, додавши: „Добро, нека је и цабе. Али постоје обавезе да испуни инвестиционе програме, а он ништа не ради!”

Председник владе их је још једном упозорио да испуне своје обавезе додавши да ће влада са компанијама које савесно обављају свој посао наставити да ради, а сви они који то не буду чинили, наћи ће се у великим невољама.

Љубинка Милинчић

(Политика)